

**Nehéz pontos képet kapni a Szegeden működő könyvkiadókról, hiszen a több milliós példányszá-
mot elérő, komoly, profi
cégektől az évente egy-
egy kötetet megjelentető
egyszemélyes vállalkozá-
sokig mindenre akad pél-
da. Ahogyan nemzetközi
könyvkiállításokon is si-
kert arató mestermunká-
val éppúgy találkozhat-
unk, mint a könyves
szakma szégyenével, a
tartalmilag és küllemileg is
minősíthetetlen selejttel.
Úgy tűnik, igazi verseny
nincs a szegedi könyvki-
adók között, mert szinte
valamennyien speciális
profilot választottak.**

A rendszerváltás után libe-
ralizálódott a könyvkiadás, a
több évtizedes múlttal rendel-
kező privatizált nagy állami
vállalatok mellett szinte min-
den vidéki nagyvárosban tucat-
nyi kisebb-nagyobb helyi ki-
adó jött létre. Szegeden sem ki-
het pontosan megmondani,
hány vállalkozás, intézmény,
alapítvány vagy magánszemély
foglalkozik könyvkiadással, hi-
szén az évi több milliós pél-
dányszámmal elérő kiadótól a
melléktevékenységként évente
néhány száz példányban egy-
egy kötetet megjelentető egy-
személyes vállalkozásig min-
denre akad példa.

Cél: a sajtóapostolkodás

Dr. Harmath Károly O. F.
M. ügyvezető igazgató irányí-
tásával 1990 óta működik Sze-
geden az Agapé Ferences
Álmoda és Könyvkiadó Kft.,
amelynek fő célja a sajtóapo-
stolkodás. A Hitélet című kato-
likus vallási folyóirat mellett
teológiai szakmunkáktól az
életvezetési tanácsokat adó ki-
adványokon át a gyermek-
könyvekig sokféle könyvet ki-
adnak, valamennyit áthatja a
katolikus szellemiség. A Má-
tyás téren saját bemutatóterem-
mel rendelkeznek, ahol vala-
mennyi kiadványuk megvásá-
rolható. Eddigi legnagyobb si-
kerük a piros Képes Biblia és
A kereszténység történeti atla-
sza. Az Agapé-könyveket az
egész országban terjesztik, de
nem a nagykereskedőkön ke-
resztül, hanem egy saját
könyvkereskedőt alkalmaznak,
aki autóval járja az országot, és
személyesen keresi fel a kato-
likus könyvesboltokat.

A csak kis példányszámban
megjelentethető nivós szakiro-
dalomra specializálódott a Gra-
dus ad Parnassum Kiadó. Szer-
kesztője, Zsoldos Sándor szer-
int igekeznek azokat a társa-
dalomtudományok körébe tar-
tozni, igényes könyveket kiad-
ni, amelyek megjelentetésére a
kis kereslet miatt a nagy ki-
adók nem szívesen vállalkoz-
nak. Eddigi legnagyobb sike-
rik J. Nagy László köteté, Az
európai integráció politikai tör-
ténete és az Apró Ferenc szer-
kesztésében megjelent Szögedi
olvasókönyv. Tóth Sándor
szerkesztésében már készül
egy érdekesség, a Weöres Sán-
dor Psychéjében is emlegetett

Körkép a szegedi könyvkiadásról A külső és a belbecs

Ungvárméti Tóth László ver-
seskötetének kiadása. A Gra-
dus ad Parnassum számára az
okozza a legnagyobb fejtörést,
hogyan találja meg, érje el spe-
ciális érdeklődésű olvasókö-
zönységét.

A Tisza hangja

A Bába és Társai Kft. ere-
detileg egyszerű nyomdaként
indult, mint Majzik István ügy-
vezető igazgató fogalmaz, a
profit terhére kezdtek könyve-
ket kiadni. A helyi értékek
megmentését, pártfogolását
tartják legfontosabb céljuknak,
de legjobb könyveik országos
érdeklődésre is számot tart-
nak. Nagy sikert arattak mil-
lenniumi kiadványaik, Polner
Zoltán Isten számolya című
néprajzi munkája, valamint a
Tömörkény- és a Gárdonyi-kö-
tet. A Tisza hangja címmel in-
dított könyvsorozatuk immár a
83. kötetnél tart. Állandó szer-
zőjük Horváth Dezső, Turi Jó-
zsef, Dér Endre, Péter László,
Simai Mihály valamint a nem-
régiben elhunyt, az utóbbi
években szépirodák is befutott
Németh András főorvos. A
kft.-nek nincs haszna a könyv-
kiadás, így szerzőinek nem
tud honoráriumot sem fizetni,
csak tiszteletpéldányokat ad.
Az ügyvezető igazgató, akit
lelkessége miatt sokan a sze-
gedi könyvkiadás apostolaként
tisztelnek, úgy véli, a korábban
uralkodó mennyiségi szemlé-
lettel szemben a jövőben a mi-
nőségre kell törekedniük. Nagy
vállalkozásként készülnek: sze-
retnék megjelentetni a Reizner-
féle négykötetes Szeged törté-
nete hasznos kiadását, és a
XX. századról szóló kiegészítő
kötet megírására pályázatot
hírdetnek.

A JATEPress nem önálló
vállalkozásként, hanem a Sze-
gedi Tudományegyetem egyik
egységeként működik, munka-
társai valamennyien közalkal-
mazottak. 1991-ben az előd ki-
adó csődje után Szőnyi Erika,
az új kiadói főszerkesztő né-
hány fős csapatával a minősít-
hetetlen technikai háttér ellen-
ére is vállalta a munkát, hogy
maradjon az egyetemnek saját
kiadója és nyomdája, amely
többek között az egyetemi
jegyzeteket is megjelenteti. Ma
már a legmodernebb számítá-
stechnikai és nyomdai háttérrel
dolgoznak, így kiadványaik
nemcsak tartalmilag nívósak,
hanem egyre szebbek is. Leg-
frissebb büszkeségük Aquinói
Szent Tamás Benyik György
szerkesztésében magyarul

Évente több száz kötetet jelentetnek meg a szegedi könyvkiadók.
(Fotó: Schmidt Andrea)

megjelent Catena Aureája. A
JATEPress a túl drágán dolgo-
zó nagy könyvterjesztőkkel
nem áll kapcsolatban, hanem a
társegyetemekkel és a szak-
könyvesboltokkal együttmű-
ködve szervezi meg a terjesz-
tést.

Szótárprogram - Szegedről

Több évtizedes könyvkeres-
kedelmi tapasztalatokra építve
hozták létre a Grimm Könyv-
tete, amelyről elnevezése
alapján azt gondolhatnánk, me-
sekkönyvekkel foglalkozik, pe-
dig valójában a Grimm-testvé-
rek kiemelkedő nyelvtörténeti
bárány és Betlehemi csillag cí-
mű kötetének hasznos kiadá-
sa – indult a Lazi Kiadó, amely
ügyvezetője, a SZTE BTK
Olasz Tanszékén oktató Lázár
István becenevéről kapta nevét.
Ma már az országos terjesztés
a főként szépirodalommal fog-
lalkozó kiadó célja, ezért nem-
csak a belső tartalom, hanem a
külső megjelenés minőségére
is nagy figyelmet fordítanak.
Lázár István azt mondja, sze-
rencse kérdése is, hogy sike-
rül-e megtalálniuk azokat a ki-
adványokat, amelyek épp hiá-
nyoznak a piacról. A Poe
összes versei és a Muskétás ta-
nár úr című Ady-próza-kötetük
jó választás volt, gyorsan elfo-
gyott. Ugyancsak nagy siker a
gyöngyfüzés mesterfogásait

közlő szótáraknak a használa-
tával 40 százalékkal eredmé-
nyesebb lehet a nyelvtanulás.
Német minta alapján szervez-
ték meg az értékesítést: kiadá-
nyaik 35 százaléka direkt el-
adás (iskolák, nyelviskolák,
Honvéd téri bemutatóterem),
65 százaléka a Libro-Trade ki-
adói kiszállító közvetítésével
talál gazdára. Legsikeresebb
könyveik: Péter László és
Nagy Botond Szeged című ké-
pes albuma, Pálffy Miklós Fran-
cia-magyar kézikönyvtára és
Hessky Regina Német-magyar
kézikönyvtára.

Kis példányszámú, regioná-
lis kiadványokkal – néprajzi
munkák, Móra: Aranyszőrű
bárány és Betlehemi csillag cí-
mű kötetének hasznos kiadá-
sa – indult a Lazi Kiadó, amely
ügyvezetője, a SZTE BTK
Olasz Tanszékén oktató Lázár
István becenevéről kapta nevét.
Ma már az országos terjesztés
a főként szépirodalommal fog-
lalkozó kiadó célja, ezért nem-
csak a belső tartalom, hanem a
külső megjelenés minőségére
is nagy figyelmet fordítanak.
Lázár István azt mondja, sze-
rencse kérdése is, hogy sike-
rül-e megtalálniuk azokat a ki-
adványokat, amelyek épp hiá-
nyoznak a piacról. A Poe
összes versei és a Muskétás ta-
nár úr című Ady-próza-kötetük
jó választás volt, gyorsan elfo-
gyott. Ugyancsak nagy siker a
gyöngyfüzés mesterfogásait

bemutató, gyerekeknek szóló
Gyöngy-világ sorozat, és nagy
a kereslet a kétnyelvű könyve-
ik iránt is.

Aranyat érő tankönyvek

A legnagyobb szegedi
könyvkiadó a tankönyvekkel
és oktatást segítő kiadványok-
kal foglalkozó, évente több
millió példányszámmal elérő
Mozaik Oktatási Stúdió, amely
a tankönyvkiadók országos
versenyében az előkelő 4.-5.
helyen áll. A cég kiemelt szere-
pet vállal a pedagógusok mód-
szertani továbbképzése terén.
Különböző tankönyveikkel,
különösen a természettől tize-
néveseknek című tankönyvesa-
láddal számos rangos szakmai
díjat begyűjtöttek: eddig össze-
n tíz arany díjat nyertek az
évről-évre megrendezett Hun-
garoDidact kiállításokon, ta-
valy pedig megkapták a Buda-
pesti Nemzetközi Könyvfesztí-
vál Budai Könyvdíját. Nagy el-
ismerést arattak a frankfurti
könyvvásáron munkatársuk, a
tavasszal Munkácsy-díjjal ki-
tüntetett Deák Ferenc grafikus-
művész, tipográfus Betű és rajz
című magyar-német-angol
nyelvű albumával. A Mozaik a
könyvkiadás mellett CD-
ROM-ok és internetes oktató-
anyagok készítésével is foglal-
kozik, de egyelőre ezek a ter-
mékek nem igazán piacképe-

sek. A cég tervei között szere-
pel rangos erdélyi írók, költők
műveinek kiadása Deák Fe-
renc illusztrációival, valamint
további gyermekkönyvek meg-
jelentetése. Önálló terjesztői
hálózata és saját könyvesboltja
is van, internetes honlapja
(http://www.mozaik.info.hu)
példaértékű.

Elsősorban a folyóirat von-
záskörébe tartozó szerzők szá-
mára biztosít újabb publikációs
lehetőséget a könyvkiadással is
foglalkozó Tiszatáj Alapítvány.
Mint Olasz Sándor főszerkesz-
tőtől megtudtuk, elsősorban
pályázati forrásokból finanszi-
rozzák az országos terjesztésű
Tiszatáj-könyvek sorozatot,
ami egyben garanciát jelent ar-
ra, hogy csak színvonalas mű-
veket jelentetnek meg. A szer-
kesztőség legfeljebb évi 5-6
kötet kiadására tud vállalkozni,
az idei termésből kiemelkedő
sikert aratott a Kossuth-díjas
Nagy Gáspár „Húsz év a kéte-
zerből” című verseskötete, és
bíznak az elmúlt hetekben
megjelent „Honnan jövőnk?
Mik vagyunk? Hová me-
gyünk?” című, neves szerzőket
felvonultató ezredvégi esszé-
gyűjtemény kedvező fogadtatá-
sában is. Közlebbi terveik
között szerepel Lengyel András
Kosztolányi-tanulmányainak,
Péter László válogatott irodal-
mi tanulmányainak, valamint
Sándor Iván Regény és törté-
nelem című esszékötetének ki-
adása.

A fentiekén kívül még leg-
alább ugyanennyi könyvkiadó
működik a városban, vala-
mennyi bemutatására nem vál-
lalkozhattunk. Nem is reagált
mindegyik pozitívan az érde-
klődésünkre, például az egyik
nagy tradícióval rendelkező
könyvkiadó nem kívánt össze-
állításunkban szerepelni, infor-
mációt sem adott, mondván,
sok az ellensége, sokan irigy-
kednek sikereire, ezért kerül a
nyilvánosság. A szegedi ki-
adványokat naprakészen nyo-
mon követő Sik Sándor Könyv-
vesbolt vezetője, Sisák Gizella
szerint a városi és a megyei ön-
kormányzat könyvkiadói tevé-
kenysége is példaértékű. A
millennium alkalmából a me-
gye két rangos kötetet is meg-
jelentetett: Csongrád megye
építészeti emlékei, valamint
Európa és Magyarország Szent
István korában címmel. A sze-
gedi önkormányzat a Kass-al-
bummal és a helyi művészeket
bemutató könyvsorozatával dí-
ceskedhet.

Raktáráruhá- z kellene

A szegedi kiadók közös
gondja, hogy nincs a városban
egy olyan nagykereskedelmi
raktárház, ahol a könyves-
boltok valamennyi helyi kiad-
ványt megtalálják. A terjesztés
anomáliái miatt így gyakran
nem jutnak el a kötetek a po-
tenciális olvasóhoz. A szegedi
könyvkereskedők szerint mára
túlkínálat alakult ki a helyi
munkákból, nem ártana olykor
piackutatást is végezni, mielőtt
megjelentetnek valamit. A ve-
vők egyre igényesebbek, a bel-
becs és a külső egyformán
fontos számukra, a silány mi-
nőségű könyvek még ismert
szerzők esetén is egyre nehe-
zebben találhatnak gazdára.

Hollósi Zsolt

Láng-akció

A beteg gyermekért

DM-információ

A 81 éves Láng Miklós író
fáradhatatlanul szervezi pénza-
dománygyűjtését – a Láng-ak-
ciót – a magyarországi leuké-
miás gyermekek gyógykezelé-
séhez. Az idős ember a 11 éve
életre hívott Tumor Leukémiás
Gyermekekért Alapítvány ja-
vára tavaly 1 millió forintot
gyűjtött össze, főleg egy-két
ezer forintos adományokból.
Az író idén ismét adakozásra
hív fel, s azoknak, akik leg-
alább kétezer forintot küldenek
az alapítvány javára, dedikált
novelláskötetét küldi ajándék-
ba. Az alapítvány javára be-
folyt összegből az ország 10
leukémiás centrumát – köztük
a szegedit – támogatják. A sú-
lyosan beteg gyerekek gyógy-
kezelését segítő adományok az
alapítvány OTP-nél vezetett
11709002-20065829 számú
folyószámlájára fizethetők be,
a csekkre írják rá: „Láng-ak-
ció”.

Kulturális fesztivál az egyetemen

Munkatársunktól

Ötödik alkalommal rende-
zik meg idén a Szegedi Tuda-
mányegyetem őszi kulturális
fesztiválját, amely elsősorban
az intézményben bejegyzett
önkéntes és művészeti cso-
portoknak nyújt bemutatkozási
lehetőséget. A fesztivál októ-
ber 2-i hivatalos megnyitóját
már több rendezvény megelő-
zi. Így ma 19 órától az alsóvá-
rosi ferences templomban
Solymosi Ferenc orgonamű-
vész hangversenyét hallgathat-
ják meg az érdeklődők. A kon-
certen a Lassus kamarakórus
közreműködik Géczy Szilvia
vezényletével. Aba-Novák
Vilmos rajzaiból és akvarelljei-
ből rendeznek kiállítást, ame-
lyet csütörtökön 15 órakor
nyitnak meg az SZTE aulájá-
ban. Ezt követően, 16 órától a
tanácssteremben Aba-Novák
Vilmos művészetéről tartanak
tudományos konferenciát.

Tempus- pályázatok

Munkatársunktól

A Tempus Közalapítvány
idén ősszel is megrendezi ha-
gyományos regionális felsőok-
tatási kampányát Budapesten
és az ország hat egyetemi vá-
rosában. Szegeden a tudomá-
nyegyetem rektori hivatalának
tanácstermében tartanak tájé-
koztatást szeptember 27-én,
szerdán 10 órától. A rendezvé-
nyen a résztvevők megismer-
hetik a megújult európai uniós
oktatási és képzési programok
hangsúlyos elemeit, hallhatnak
a pályázati formákról, vala-
mint tájékozódhatnak a pro-
gramok kínálatát egy yéb lehetősé-
gekről. A közalapítvány által
koordinált Tempus, Socrates,
Leonardo da Vinci és Ceepus
elnevezésű programok keretén
ben eddig több mint tízezer
hallgató és kilencezer oktató
kapott támogatást egyéni ki-
tázasához.

Munkatársunktól

Falunapokra várják az ér-
deklődőket szeptember 30-
án és október 1-jén Zákány-
széken. A szombati nyolcórás
zenés ébresztő után ün-
nepi szentmisét tartanak. A
Dózsa György utcában a
mórahalmi fúvószenekar és
mazzoretteszport szórakoztatja
a közönséget 10.45-től.
A művelődési házban 11

Zákányszéki falunapok

órától Ott József, a Csong-
rád Megyei Közgyűlés ale-
nöke átadja a millenniumi
megyezáslót. Kovács Jó-
zsef polgármester díszpolgá-
ri címet és pedagógus szol-
gálatért emlékérmét adomá-
nyoz. Az általános iskolában
a legkisebbeket játszóház,

szüleiket pedig csipe-, illet-
ve helytörténeti kiállítás vár-
ja. A sportszarnok mellett
délután 2 órától bárki lova-
zsef polgármester díszpolgá-
ri címet és pedagógus szol-
gálatért emlékérmét adomá-
nyoz. Az általános iskolában
a legkisebbeket játszóház,

helyiek mellett makói, sze-
gedi, kecskeméti és dunaúj-
városi néptáncosok is részt
vesznek. Este hét órától a
sportszarnokban műsoros fa-
lunapi bált rendeznek, me-
lyen többek között a legjobb
helyi barackbefőtt-főzőnek
járó címet is átadják. Más-

nap, vasárnap délelőtt 9 óra-
kor ünnepi szentmise, utána
helyi, rőszkei, kelebiai, öttö-
mői, pusztamérgesi és mó-
rahalmi iskolások millenniumi
színdarabot mutatnak be
„István és kora” címmel.
Délután 2 órától pedig sport-
versenyeket, kispályás lab-
darúgást, asztalitenisz és zsi-
nórabda-bajnokságot ren-
deznek.

A számviteli törvényről

Munkatársunktól

A Magyar Közgazdasági
Társaság, az Adótanácsadó
Egyesület, a Pécsi Tuda-
mányegyetem Közgazda-
ságtudományi Kara, vala-
mint a Penta Oktatási
Centrum rendezésében teg-
nap, hétfőn kétnapos to-

vábbképzés kezdődött Sze-
geden, a Forrás Szállóban.
A könyvelőknek, adótaná-
ácsadóknak szóló elő-
adásorozaton az új számviteli
törvénnyel kapcsola-
tos változásokkal ismer-
kedhetnek meg a szakem-
berek.